

Bij brief van 22 november 2002 heeft Tiscali op nader aan te voeren gronden bezwaar gemaakt tegen het bestreden besluit.

Bij brief van 27 november 2002 heeft KPN op nader aan te voeren gronden bezwaar gemaakt tegen het bestreden besluit.

Beide partijen hebben op 10 januari 2003 hun aanvullende gronden voor bezwaar bij het college ingediend.

Op 16 januari 2003 heeft het college Tiscali en KPN uitgenodigd het bezwaar tijdens een hoorzitting mondeling toe te lichten.

Op 30 januari 2003 heeft KPN haar zienswijze op het bezwaarschrift van Tiscali bij het college ingediend.

Op 31 januari 2003 heeft Tiscali haar zienswijze op het bezwaarschrift van KPN bij het college ingediend.

Bij brief van 5 februari 2003 heeft het college aan partijen vragen gesteld om tijdens de hoorzitting te beantwoorden.

Op 11 februari 2003 heeft de hoorzitting plaatsgevonden.

B. FEITEN

KPN is een aanbieder van een openbaar telecommunicatienetwerk en een aanbieder van een openbare telecommunicatiedienst in de zin van artikel 6.1 van de Telecommunicatiewet (hierna: Tw). In het besluit van het college van 15 november 2000 is de Koninklijke KPN N.V. en haar groepsmaatschappijen als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: KPN) op grond van artikel 6.4, eerste lid, Tw aangewezen als een aanbieder met aanmerkelijke marktmacht op de markt voor vaste openbare telefonie.

Tiscali (h.o.d.n. BaByXL) maakt gebruik van de collocatiedienstverlening van KPN. Op 9 juni 2000 hebben Tiscali en KPN overeenkomsten gesloten inzake MDF-access en collocatie. Op basis daarvan heeft Tiscali in de afgelopen jaren een aantal collocatieruimten van KPN afgenomen. Partijen hebben een geschil over de hoogte van de tarieven die KPN voor deze dienstverlening in rekening mag brengen.

C. JURIDISCH KADER

Voor het juridisch kader verwijst het college korthedshalve naar het besluit van 11 februari 2002, randnummers 93 tot en met 128.

D. HET BESTREDEN BESLUIT

Het bestreden besluit houdt kort gezegd het volgende in. De periodieke tarieven die KPN rekent worden door het college beoordeeld op kostenoriëntatie. Het college baseert zich hierbij, in lijn met zijn beleidsregels inzake collocatietarieven¹, op de gemaakte kosten volgens de EDC-systematiek.² Het college is daarbij uitgegaan van de gegevens die ten grondslag hebben gelegen aan zijn besluit inzake goedkeuring van kostentoerekeningssystemen voor interconnectie en bijzondere toegang.³ Het college heeft vervolgens de tariefgrondslagen gesplitst in huisvestingskosten en gezamenlijke - en projectkosten (hierna: projectkosten). Voor de huisvestingskosten is uitgegaan van de huurprijs voor vergelijkbare bedrijfsgebouwen. Dit deel leidt tot een gemiddeld uniform tarief. Voor de projectkosten heeft het college geconcludeerd dat meer kosten worden opgevoerd dan op grond van efficiency te verantwoorden is. Onder meer de post "verlies aan vorderingen" is ten onrechte opgevoerd. Daarnaast heeft het college correcties toegepast op de toerekening van de gemaakte kosten. Allereerst dient het meerjarenvenster vijf jaren te zijn in plaats van drie. Verder is het college, anders dan KPN, van oordeel dat het totale aantal potentiële collocatieposities als basis gehanteerd moet worden, niet het aantal door andere aanbieders geaccepteerde posities. Zo komt het college uiteindelijk op tarieven per af te nemen collocatiepositie. Deze tarieven gelden voor de periode tot aan 1 juli 2003. Hierna zal een beoordeling van het huurtarief deel uitmaken van de jaarlijkse EDC-beoordelingen.

E. DE BEZWAREN VAN TISCALI

Kort samengevat voert Tiscali de volgende argumenten aan. Het besluit is in strijd met het vereiste van kostenoriëntatie. Ten onrechte wordt uitgegaan van de EDC-systematiek. Een dergelijke systematiek is niet controleerbaar, tast de bewijspositie van andere partijen aan en is ondoorzichtig. Verder worden er ten onrechte vermogenskosten in rekening gebracht. Ook zijn veel kosten ten behoeve van andere diensten of onnodig gemaakt. Dat leidt Tiscali af uit de, volgens haar, onaannemelijk hoge tarieven voor de projectkosten.

Daarnaast is Tiscali van mening dat het college onvoldoende zorgvuldig is geweest bij het onderzoek naar de feiten en in de belangenafweging. Het college geeft immers zelf aan dat meer onderzoek naar de feiten gedaan had kunnen worden. Ten slotte heeft het college zijn besluit op een aantal punten onvoldoende gemotiveerd, aldus Tiscali.

F. DE ZIENSWIJZE VAN KPN OP DE BEZWAREN VAN TISCALI

KPN stelt dat een andere benadering van de tarieven dan EDC, zoals een bottom-up benadering, in strijd is met het vereiste dat de beoordeling dient te verlopen volgens een door het college goedgekeurd kostentoerekeningssysteem. Overigens bestrijdt KPN dat aan de EDC-systematiek de gesignaleerde

---

¹ Richtsnoeren over collocatie en eenmalige kosten met betrekking tot de aansluitlijn van 20 december 2000, kenmerk OPTA/IBT/2000/203357.

² EDC staat voor Embedded Direct Costs. Het betreft een wijze van meenemen van kosten voor de beoordeling van de kostentoerekening van bijzondere toegangsdiensten.

³ Besluit van 27 juni 2002, kenmerk OPTA/IBT/2002/201682.

H. DE ZIENSWIJZE VAN TISCALI OP DE BEZWAREN VAN KPN

Tiscali heeft ter zitting aangevoerd dat de vaststellingsovereenkomst geen invloed behoeft te hebben op de geschilbeslechting. Tiscali voert verder aan dat de regels gesteld dienen te worden overeenkomstig de beleidsregels inzake collocatietarieven van het college. Deze wijze van beoordelen ligt reeds besloten in de overwegingen bij het eerste besluit van het college in dit geschil en deze overwegingen hebben formele rechtskracht.⁵ In dat kader moeten marktconforme tarieven worden bepaald. Er kan slechts sprake zijn van "marktconforme tarieven" indien er een concurrerende markt is. Het tarief van KPN kan hieraan niet voldoen. Daarnaast zijn de ruimten die zijn ingericht ook voor andere diensten te gebruiken door andere aanbieders. Ook zijn de kostbare aanpassingen aan de ruimten reeds verdisconteerd in het eenmalige tarief. Deze kunnen dus geen rol meer spelen in het huurtarief, zo stelt Tiscali.

Het rapport van DTZ is wel op juiste manier gebruikt, volgens Tiscali. De brief die KPN aanvoert waaruit het tegendeel zou blijken, wordt onjuist geïnterpreteerd. Verder meent zij dat het rapport waarin tarieven internationaal worden vergeleken niet goed bruikbaar is als vergelijkingsmateriaal. Hetgeen KPN aanvoert over het verlies op vorderingen is onterecht omdat dit aspect reeds is meegenomen in de vermogenskostenvoet (Weighted Average Cost of Capital, hierna: WACC). Ook zijn de betaalde voorschotten reeds voldoende om verlies op vorderingen te compenseren. Ten slotte meent Tiscali dat de projectkosten niet in verhouding staan tot de geleverde lage kwaliteit. De gevolgen hiervan zouden ook voor rekening van KPN dienen te zijn.

I. OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

Algemeen

Bevoegdheid college

De stelling van KPN dat over tarieven geen regels kunnen worden gesteld indien het college geen kostentoekeningssysteem specifiek voor deze dienstverlening heeft goedgekeurd, wordt door het college niet onderschreven. Noch in de Tw, noch in de toelichting daarop is voor die stelling steun te vinden. Het college ontleent zijn bevoegdheid aan artikel 6.3, tweede lid, Tw. Hierin wordt het college de bevoegdheid gegeven regels te stellen indien de verbintenissen die tussen partijen gelden in strijd zijn met de wet. Indien tarieven die zijn opgenomen in een overeenkomst niet voldoen aan de wettelijke eis van kostenoriëntatie, kan het college dus andere tarieven stellen. Hierbij is geen sprake van enige beperking van deze bevoegdheid tot die gevallen waarin eerst een kostentoekeningssysteem is goedgekeurd. Vanzelfsprekend mag de wijze van toetsen van het college niet in strijd zijn met de wet. Dat is in het bestreden besluit ook niet het geval. KPN's betoog kan derhalve geen doel treffen.

Vaststellingsovereenkomst

---

⁵ Besluit van 15 augustus 2001, kenmerk OPTA/IBT/2001/201893.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn, anders dan KPN stelt, op correcte wijze vastgesteld. Het college gaat hierbij uit van een berekeningswijze die uiteen is gezet in de beleidsregels voor collocatietarieven. In deze beleidsregels werd KPN de keuze gelaten. De eerste optie was om alle kosten goed te maken in een huurtarief, vergelijkbaar met data warehouses. De tweede optie was om de kosten voor technische voorzieningen in een eenmalig tarief te laten vergoeden. Daarnaast diende dan een kaal huurtarief te worden gerekend. Dit is de optie die KPN heeft gekozen.

Tiscali heeft op dit punt tijdens de hoorzitting aangevoerd dat het toepassen van de beleidsregels, zoals is overwogen in het besluit van 15 augustus 2001, formele rechtskracht heeft gekregen. Het college kan deze stelling niet volgen. Hier wordt door Tiscali bedoeld dat een specifieke overweging uit het besluit van 15 augustus in rechte onherroepelijk zou zijn geworden. Het leerstuk van de formele rechtskracht heeft echter uitsluitend betrekking op besluiten als zodanig. Een onderdeel van de motivering van besluiten, en al helemaal voor zover dat geen dragende betekenis heeft voor het dictum van een besluit, is niet voor bezwaar vatbaar. Daarmee kan een dergelijke overweging ook niet in rechte vaststaan.

De lijn van de beleidsregels wordt wel voortgezet in het bestreden besluit. Naar het oordeel van het college dient een vergelijking met een andere markt uitkomst te bieden. Daarom heeft het college in het kader van de vaststelling van de beleidsregels onderzocht of er een vergelijkbare markt kon worden geïdentificeerd. Uitgaan van een specifieke markt voor "collocatie bij KPN" is geen goed uitgangspunt. Een dergelijke markt is immers per definitie een monopolistische markt. De marktprijs zal dan volgens de economische theorie in beginsel hoger zijn dan bij volledige vrije mededinging. De monopolistische markt biedt dan ook geen goed houvast voor het bepalen van een efficiënt kostengeoriënteerd tarief.

Ook is het uitgaan van de oorspronkelijke kosten van aanbouw van KPN geen goed richtsnoer. Het betreft immers veelal ruimtes die ooit voor een ander doel zijn aangelegd, maar die door het moderniseren van de centrales zijn vrijgekomen. Deze ruimtes waren voor verhuur als collocatieruimte veelal niet in gebruik. De ruimten zijn ook niet gebouwd ten behoeve van collocatie. Het is niet reëel daarom de waarde uit de boeken van KPN aan deze ruimten toe te rekenen. Met de ooit gemaakte kosten voor deze ruimten heeft deze waardering weinig te maken. Doordat de ruimten niet voor andere doeleinden dan collocatie kunnen worden verhuurd, is iedere huurprijs die KPN ervoor incasseert in feite een bijdrage aan de winst voor KPN.

De enige maatstaf die een realistische, kostengeoriënteerde prijs kan opleveren is dan om een vergelijking te maken met een andere markt, die op hoofdlijnen overeenkomt. Op deze wijze is het college gekomen tot een vergelijking met de markt voor "kale" bedrijfsruimte. Het gaat immers om ruimten waarin een kast moet worden geplaatst. Het betreft aldus een ruimte die op zich niet bijzonder is. Een ruimte die ook door anderen zou kunnen worden verhuurd, ware het niet dat zo dicht mogelijk bij de hoofdverdelers van KPN moet worden gecollocéerd, dus bij voorkeur in het centralegebouw zelf.

Over de vraag met welke markt moet worden vergeleken nog het volgende. In het bestreden besluit heeft het college zich mede gebaseerd op een rapport van DTZ. KPN voert de hiervoor genoemde brief

van DTZ aan, waarin DTZ stelt dat het door het college gestelde tarief voor huur te laag is, omdat de ruimten zich veelal in kantoorpanden bevinden. Bovendien betreft het zeer specifieke ruimten. Daarom meent DTZ dat er een opslag voor de geboden voorzieningen en faciliteiten moet worden geboden. Met deze laatste opmerking geeft DTZ naar het oordeel van het college aan geen goed inzicht te hebben in het bestreden besluit en de tarievenstructuur van KPN. Voor de extra voorzieningen en faciliteiten die worden geboden bij de collocatieruimten is immers reeds een eenmalige vergoeding betaald. Deze kosten komen dus uitdrukkelijk niet in aanmerking voor vergoeding via het huurtarief. Daarmee kan de brief van DTZ niet als ondersteuning van het standpunt van KPN dienen.

Ten slotte overweegt het college, ter aanvulling op het bestreden besluit, nog het volgende. Weliswaar zijn de gebouwen waarin wordt geïncollocéerd vaak ook kantoorpanden, de ruimten zelf zijn geen kantoorruimten. Het gaat om technische ruimten. Er is geen enkele aanleiding om deze ruimten anders te zien dan als "kale" bedrijfsruimte. De locatie van de panden maakt daarbij evenmin verschil, nu de ruimten toch niet aan anderen voor andere doeleinden worden verhuurd. De meest vergelijkbare markt blijft die voor kale bedrijfsruimte. Noch KPN, noch DTZ heeft aangetoond dat deze markt onvergelijkbaar is. Evenmin is overtuigend aangetoond dat huurprijzen voor collocatieruimten hoger zouden moeten zijn. Het bezwaar van KPN is dan ook ongegrond.

Projectkosten

Vermogenkostenvoet

De WACC is, anders dan KPN ongemotiveerd stelt, niet te laag vastgesteld. Er is uitgegaan van de WACC die het college gebruikelijk hanteert in zijn op EDC gebaseerde tariefbeoordelingen.⁶ Dit bezwaar van KPN kan dan ook geen doel treffen.

Verlies op vorderingen

Het college heeft in het bestreden besluit overwogen dat het niet redelijk is een verlies op vorderingen op te nemen in het tarief. Naar aanleiding van bezwaren van KPN merkt het college op dat het in het bestreden besluit vastgestelde periodieke tarief alleen kan dienen ter vergoeding van kosten die met de periodieke kosten samenhangen. Oninbare vorderingen van de eenmalige vergoedingen voor collocatie vallen buiten het bestek van de periodieke tarieven.

Daarnaast is er bij de verhuur van vierkante meters in het kale huurtarief geen mogelijk verlies op vorderingen. Zoals het college hiervoor reeds heeft aangegeven is er immers sprake van extra omzet voor KPN nu ruimten die voor andere doeleinden niet te verhuren zijn, alsnog verhuurd worden. Iedere huurder is daarom in zekere zin winst. Van verlies op vorderingen kan in dat verband geen sprake zijn.

Ten aanzien van de oninbare vorderingen die voortvloeien uit de projectkosten vult het college de motivering in het bestreden besluit aan met het volgende. Allereerst merkt het college op dat het beginsel van kostenoriëntatie niet meebrengt dat iedere kostenpost die KPN meent te hebben altijd voor

---

⁶ Voor het jaar 2000 een WACC percentage van 12,6 % , voor het jaar 2001 een percentage van 12,3 % en voor het jaar 2002 en verder een percentage van 13,4 %.

vergoeding in aanmerking komt. Het college dient in de beoordeling hiervan na te gaan of kosten in redelijkheid aan de afnemende partijen kunnen worden toegerekend. Oninbare vorderingen horen tot op zekere hoogte bij de normale bedrijfsvoering van KPN en zijn daarom al meegenomen in de WACC. Voor het geval dat de risico's ten aanzien van de oninbaarheid van vorderingen hoger zijn dan vanuit deze bedrijfsvoering mag worden verwacht, heeft KPN reeds voorschotten gevraagd, die eventueel de verhoogde kans op oninbare vorderingen hebben kunnen opvangen. Voorts dient KPN zichzelf als marktpartij mee te rekenen (als afnemer van collocatie), voor zover oninbare vorderingen redelijkerwijs als kosten meegerekend kunnen worden. Dit deel is echter al meegenomen in de WACC. Er is dan ook geen aanleiding om een afzonderlijk onderdeel "verlies op vorderingen" mee te nemen in de kostenbasis. Het argument van KPN is ongegrond.

Verdeling over aantal collocatieplaatsen

Het college heeft de kosten allereerst verdeeld over het aantal voorbereide collocatieplaatsen in plaats van over het aantal afgenomen collocatieplaatsen. Vervolgens heeft het college in het bestreden besluit bepaald dat de kosten moeten worden toegerekend aan alle locaties waar collocatie in de toekomst mogelijk is. De projectkosten zijn immers gemaakt voor het leveren van collocatie op al die locaties. Alle locaties dienen dan ook in gelijke mate bij te dragen aan het goedmaken van de gemaakte projectkosten. Het college past hiermee, zoals reeds is overwogen in het bestreden besluit, dezelfde systematiek toe die hij heeft toegepast in de beslissing op bezwaar over de eenmalige tarieven.⁷ Tegen dat besluit heeft KPN geen beroep aangetekend. KPN voert in het onderhavige bezwaar aan dat het aantal collocatieplaatsen waarvan het college uitgaat, nimmer gerealiseerd zal worden binnen het gestelde vijfjaren venster. Daarmee stelt zij haar kosten niet te kunnen goedmaken.

Allereerst overweegt het college het volgende. Het college is met KPN van oordeel dat de markt zich zodanig heeft ontwikkeld dat verhuur binnen vijf jaren van het totaal aantal mogelijke collocatieplaatsen wellicht niet haalbaar zal blijken. De kosten die KPN in haar project ten behoeve van de realisatie van de collocatieplaatsen heeft gemaakt zijn echter wel op de oorspronkelijke verwachtingen over de markt afgestemd. Als met de huidige kennis een keuze gemaakt zou moeten worden voor een efficiënt project om collocatie te realiseren, zouden hiervoor waarschijnlijk aanzienlijk minder kosten zijn gemaakt. De achteraf onjuist gebleken inschatting van de marktontwikkelingen, die kennelijk heeft plaatsgevonden, kan evenwel redelijkerwijs niet voor rekening komen van de marktpartijen die nu collocatie afnemen. Het maken van inefficiënte keuzes is een risico dat geheel bij KPN zelf dient te liggen. Dat uitgangspunt volgt uit de beoordelingsystematiek die het college gebruikelijk volgt. Ook om deze reden is afwijking van de oorspronkelijke door het college gekozen lijn niet voor de hand liggend.

Voorts wijst het college nogmaals met nadruk op enkele overwegingen die al in de voorafgaande besluitvorming zijn opgenomen. De projectkosten zouden evenzeer - en gelet op de aantallen afgenomen collocatieplaatsen zelfs vooral - dienen te worden toegerekend aan collocatie ten behoeve van KPN's eigen DSL-dienstverlening (MxStream en BitStream). Voorts zijn de kosten die in dit project

---

⁷ Besluit van 11 februari 2002, kenmerk OPTA/JZ/2002/200392.

zijn gemaakt ook nog goed te maken door andere vormen van collocatiedienstverlening (bijvoorbeeld voor lokale interconnectie en interconnecterende huurlijnen).

Daarnaast benadrukt het college de noodzaak om consistent te zijn in zijn wijze van beoordelen van collocatietarieven. Er is geen aanleiding om thans een andere benadering te kiezen dan voor de eenmalige tarieven is gedaan. Integendeel, een andere benadering kiezen zou willekeurig zijn. Alleen omdat KPN thans andere inzichten heeft over de marktontwikkelingen, zou het college moeten besluiten tot een andere wijze van beoordelen. Dat kan niet het geval zijn. De periodieke tarieven dienen op dezelfde wijze te worden beoordeeld als de eenmalige tarieven.

Dat het college bij het besluit inzake de eenmalige tarieven aan KPN de mogelijkheid heeft geboden om een deel van de kosten die zij had gemaakt terug te verdienen via de eindgebruikerstarieven, staat los van de wijze van beoordelen. Ook dit is derhalve geen argument om tot een andere wijze van beoordelen te komen.

Ten slotte wijst het college er in dit verband op dat KPN in het verleden door het vragen van hogere tarieven, voor een deel reeds meer dan kostengeoriënteerde vergoedingen heeft ontvangen. Deze betalingen van andere aanbieders aan KPN zullen achteraf niet geheel verrekend kunnen worden met de desbetreffende aanbieders. De reden hiervoor zijn verschillend, sommigen zijn finale kwijting van vorderingen overeengekomen met KPN, sommige anderen hebben hun activiteiten gestaakt.

Concluderend is het college van oordeel hij een zeer redelijke benadering heeft gekozen en dat het bezwaar van KPN dan ook geen doel treft.

Omvang niet gedekte kosten

Het college constateert dat in het bezwaarschrift van KPN een opmerkelijke berekening is opgenomen betreffende de hoogte van de kosten die volgens KPN niet gedekt zijn.⁸ Dit bedrag komt ver boven de gemaakte kosten uit. Dit komt doordat KPN de netto contante waarde hanteert. Daarbij kiest KPN een waarde van het rendement die ver boven een rendement ligt dat het college redelijk acht. Daarnaast neemt KPN in de berekening kosten mee die juist door het rendement worden afgedekt. Dat KPN kosten die door het rendement worden vergoed als investering beschouwt waarop ze nogmaals een onredelijk hoog rendement wenst, geeft derhalve een vertekend beeld. Het bedrag dat KPN stelt te verliezen wordt groter voorgesteld dan het in werkelijkheid kan zijn.

Daarnaast is, zoals eerder aangegeven, een groot gedeelte van de kosten slechts een prognose waarover het college aangeeft dat verwacht kan worden dat deze kosten niet gemaakt zullen worden.

Het argument dat door de hoogte van de niet gedekte kosten het besluit onredelijk jegens KPN is treft daarom geen doel.

Dubbeltellingen en onnodige kosten

---

⁸ KPN stelt dat de totale ongedekte kosten op 57 miljoen Euro zouden uitkomen. De totale (gezamenlijke- en) projectkosten komen, zo blijkt uit paragraaf 81 van het bestreden besluit, neer op iets meer dan 49 miljoen Euro.

Tiscali heeft in zeer algemene bewoordingen gesteld dat er dubbeltellingen en onnodige kosten zijn opgevoerd in de tariefonderbouwing van KPN. Noch in het bezwaarschrift, noch tijdens de hoorzitting heeft Tiscali dit bezwaar onderbouwd. Het college is van oordeel dat in het bestreden besluit, door de wijze van beoordelen, geen dubbeltellingen of onnodige kosten zijn meegenomen. Het bezwaar treft dan ook geen doel.

Internationale vergelijking tarieven

KPN voert aan dat haar tarieven in internationaal perspectief gezien niet hoog zijn. Zij legt in dat verband over een benchmark onderzoek van PriceWaterhouseCoopers.⁹ Zoals het rapport zelf ook al memoreert, zijn de tarieven echter zeer moeilijk met elkaar te vergelijken in Europa.

Het college constateert allereerst dat het tarief van KPN wordt vergeleken met tarieven die niet verplicht op kosten zijn georiënteerd, maar met tarieven die in een puur commerciële omgeving tot stand zijn gekomen. Daarbij dient ook nog eens in ogenschouw te worden genomen dat de markt voor Telehousing, waarover het dan gaat, op het moment van formuleren van het rapport op haar hoogtepunt was en er dus zeer hoge prijzen konden worden gevraagd. Daarnaast verschilt de verdeling tussen eenmalige en periodieke tarieven sterk per aanbieder. Het rapport vergelijkt op deze wijze onvergelykbare grootheden (appels en peren). Het kan dan ook niet aantonen dat KPN's tarieven als kostengeoriënteerd moeten worden beschouwd in het licht van de Nederlandse markt. Dit bezwaar van KPN treft geen doel.

J. DICTUM

- a) Het college verklaart de bezwaren van KPN ten aanzien van de datum waarop de regels tussen partijen hebben te gelden gegrond. De regels van het college gelden tussen partijen vanaf 1 januari 2002.
- b) Het college verklaart de overige bezwaren van KPN ongegrond.
- c) Het college verklaart de bezwaren van Tiscali ongegrond.

Hoogachtend,
HET COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT,
namens het college,

prof.dr. J.C. Arnbak, voorzitter

---

⁹ PWC Benchmarking report "Co-location tariffs in the Netherlands" van 11 april 2001. Het rapport is als bijlage bij het aanvullend bezwaarschrift gevoegd.

Beroepsmogelijkheid

Belanghebbenden, die zich met de bijgaande beslissing niet kunnen verenigen, kunnen binnen zes weken, aanvangende met ingang van de dag na die waarop de beslissing is bekendgemaakt, daartegen een beroepschrift indienen bij de Rechtbank, sector Bestuursrecht, te Rotterdam. Het postadres is: Rechtbank Rotterdam, sector Bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM Rotterdam.

Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, alsmede de gronden van het beroep te bevatten. Zo mogelijk dient bij het beroepschrift tevens een afschrift van het besluit, waarop het beroepschrift betrekking heeft, te worden meegezonden.

Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Informatie kan worden ingewonnen bij de griffie van de rechtbank.